

Coronarefleksion: Vi kan skabe en meget bedre skole

På **Damhusengens Skole** vil lærere og ledelse tage det bedste fra coronatidens undervisning med over i hverdagen. De har oplevet mere motiverede elever – og lærere.

TEKST: ANJA BERTH LISSNER · FOTO: RICKY JOHN MOLLOY

Hop et koordinatsystem, tegn et gangestykke, eller læs en lokal novelle dér, hvor den foregår.

På Damhusengens Skole i Vanløse i Københavns Kommune har coronakrisen givet lærere og ledelse lyst og mod til at skabe en helt ny skoledag. Også når krisen er ovre.

»Vi ønsker at bringe folkeskolen som organisation op til debat i vores hverdag. Vi får aldrig et bedre tidspunkt end nu til at reflektere over, om det, vi gør, gør vores børn og unge klogere, sjovere og dygtigere til en god verden og en lækker fremtid«.

Det mener tillidsrepræsentant på Damhusengens Skole Charlotte Forsberg, og hendes

kolleger Tine Engstrøm og Rasmus Petersen og skoleleder Max Ulrich Larsen er enige.

De har alle erfaret, at den måde, de har undervist på i coronatiden, faktisk giver ikke blot glattere og mere motiverede elever, men også et fokuseret samarbejde i små læringsfællesskaber hos eleverne og blandt lærere, pædagoger og ledelse.

Allerhelst ville de tre lærere have kortere skoledage med flere lærere. Men kan de ikke få en lovændring, så kan de i hvert fald bruge de elementer fra nødundervisningen, som de kan se virker, i den fremtidige undervisning og skoledag.

»Ting har pludselig kunnet lade sig gøre. Vi har undervist rundtomkring i byen, vi har været i mindre grupper, vi har haft rene lokaler, vi er blevet hentet med busser og kørt på en koloni hver dag, vi har set børn arbejde koncentreret på bænke, i bede og på gynger, og skolen har emmet af en lyst til forandring og lyst til at passe på hinanden i en uforståelig tid«, siger Max Ulrich Larsen.

Elever shiner

En af de lærere, der vil fortsætte med en anden undervisningsform, også når krisen er ovre, er Rasmus Petersen.

»Jeg har oplevet elever shine, fordi vi har hoppet et koordinatsystem, og så har det pludselig givet mening for dem, i forhold til hvis de sad i klassen med en bog og lærte det samme. Men den her form for undervisning kræver også, at man planlægger efter det, så det giver mening. Det kan være, at vi skal læse en novelle i dansk, der handler om Vanløse, og så læser vi den dér, hvor den foregår«, fortæller han.

Rasmus Petersen har fået mange henvendelser fra måbende forældre i stil med »Hvad er det, I gør på skolen? Det virker magisk - mit barn har aldrig været gladere«.

Det, mener Rasmus Petersen, skyldes den anderledes måde at undervise på, de mindre hold og kortere skoledage.

Undervisning ude

Rasmus Petersen er relativt nyuddannet og klasselærer for 4.d sammen med Tine Engstrøm, der har 35 års erfaring. De har et

tæt samarbejde og har oplevet, at den ene gode idé har taget den anden.

»Normalt kan jeg godt være udkørt klokken 15, men jeg har bare haft så meget energi«, fortæller Tine Engstrøm.

Under coronakrisens nødundervisning har hun sammen med Rasmus Petersen og 4. klasse tilbragt størstedelen af tiden på det lokale stadion og den lokale rullehockeybane. Her er der blevet ganget med farvekridt efter japansk metode eller løbet gangestykker.

De har oplevet, at mange af de børn, der normalt har svært ved at agere med mange børn i klassen på samme tid, pludselig har det meget bedre og profiterer af den nye måde at lære på.

De har afskaffet klokken, fordi de har haft forskudte timer, og det har også haft en positiv effekt.

»Det har simpelthen været så fedt, at man ikke er styret af klokken, men kan tilrettelægge timerne, som det passer. Mange af

børnene har også bemærket det«, siger Tine Engstrøm.

Hun har oplevet meget stor motivation hos eleverne og vil ikke vende tilbage til normalen.

Men hånden på hjertet? Lærer man lige så meget matematik på asfalten med et farvekridt, som hvis det var i klassen med bøger?

»Ja, helt sikkert, og nogle børn lærer endda mere«, siger Tine Engstrøm.

Fokus på formål i stedet for mål

Skoleleder Max Ulrich Larsen er også sikker på, at mindre børnegrupper kan være en fordel.

»Det giver større mulighed for en dialektisk undervisningsform, når man har en lille gruppe. Så er det lettere at sætte ord på læring. Når man for eksempel ligger og ruller rundt på asfalten med japansk matematik, kan man bedre sige til eleven: Lagde du mærke til, hvad der skete, eller kan du se, du rykkede dig der? Frem for når man har traditionel undervisning med 26 børn i klasselokalet«, siger han.

Tillidsrepræsentant Charlotte Forsberg og skoleleder Max Ulrich Larsen er enige om, at nu er et perfekt tidspunkt at diskutere skole på. »Vi må ikke ignorere, at eleverne er gladere og oplever mere ro«, siger Max Ulrich Larsen.

»Jeg har oplevet elever shine, fordi vi har hoppet et koordinatsystem, og så har det pludselig givet mening for dem, i forhold til hvis de sad i klassen med en bog«.

Rasmus Petersen,
lærer i 4.d

Max Ulrich Larsen mener, at der er en helt særlig mulighed for at diskutere skolen nu.

»Vi må simpelthen ikke gå igennem denne helt specielle, svære og sære situation uden at blive klogere. Vi må ikke ignorere det, vi har oplevet. Det er blandt andet færre fag, mere tid til børnene, både den enkelte og grupperne. Og så må vi ikke være så fokuserede på at opnå fagenes mål, at vi snubler over folkeskolens formål«.

Han er helt med på, at børnene skal blive klogere, men de skal også så meget andet.

»Ikke mindst skal de godt igennem folkeskolen, de skal forstå sig selv og andre, de skal være i stand til at være i sig selv og i relationer, forstå at håndtere det sociale og konflikter. Det kræver fokus, bevidsthed og tid. Og ro. I denne genåbning har vi oplevet mere ro og rummelighed, og vi ved godt, at det er i en tid med flere ressourcer grundet situationen. Men vi må ikke ignorere det«, siger Max Ulrich Larsen.

Færre møder

På grund af forsamlingsforbuddet er en del møder på Damhusengens Skole blevet aflyst, og det begræder hverken lærerne eller ledelsen.

»Når jeg tænker på, hvor mange møder jeg har været trukket til, og hvor mange jeg har trukket lærerne til, må jeg bare sige, at jeg ikke har savnet ret mange af dem. Også her skal vi stoppe lidt op og spørge os selv, om vi egentlig bliver klogere af vores møder? Ikke altid. Jeg tror ikke, vi behøver alle de møder«, siger Max Ulrich Larsen.

Han mener, at man skal tilbage og tage fat i intentionerne i reformen, fordi det grund-

læggende på mange måde minder om det, de gør nu.

»Men hvor langt er vi egentlig kommet med den reform? Det er jo ikke, fordi vi ikke kan eller ikke gider. Der er bare nogle grundlæggende ting i reformen, der ikke kan lade sig gøre, i den måde skolen traditionelt er bygget op på, så det vil kræve en anden organisering«.

»Men lad os da bruge det, der virker. Når jeg på mine morgenrunder taler med børnene, så synes de, at dagene lige nu er roligere og bedre, og det, de oplever som godt, er, at der er færre forskellige fag at forholde sig til, mere tid til alle, og dagene hænger mere sammen«, siger han.

Mere tværfaglighed

Tillidsrepræsentant Charlotte Forsberg er lærer i 2.f, og hun har savnet at have hele klassen samlet. Men ligesom sine kolleger vil hun også tilrettelægge meget undervisning ude og bruge mere tværfaglighed fremover.

»Det giver større mulighed for sammenhæng mellem fagene i en skoledag, hvis man arbejder tværfagligt. Og jeg er ikke bange for, at undervisningen ender i bålmad, og at børnene sidder med bare tæer og strikker hønsestrikk«, siger Charlotte Forsberg, der også mener, at diskussionen kalder på ressourcer.

»Jeg kunne godt tænke mig, at vi ikke skulle gennem en krise for at skabe en drøm-

meskole. Vi må ikke glemme, at denne her virkelighed ikke er den virkelige virkelighed. Derfor kan det godt virke lidt romantisk med at skabe en drømmeskole«.

Hun mener, at synet på folkeskolen skal ændres hos politikerne.

»Det kræver flere ressourcer og en anden skolegang, men det er et godt tidspunkt at sende det signal. Lad os da gøre det nu - ikke bare her, men i hele landet - diskutere, hvordan vi skaber den bedste skole«, siger Charlotte Forsberg.

Større fællesskab

Damhusengens Skole blev i 2017 sammenlagt af Hyltebjerg Skole og Vanløse Skole. Skolen er ved at blive ombygget, og når den står klar i formentlig 2024, bliver den Danmarks største énmatrskole med 1.900 elever og syv spor. I dag har skolen 1.200 elever og cirka 150 medarbejdere.

Sammenlægningen har ikke været en dans på roser, men det seneste år, og især under krisen, har skolen oplevet et nyt fællesskab.

»Fællesskabet her på skolen har aldrig været større, og jeg har ikke brugt én eneste krone på vikarer på grund af sygdom de seneste fire måneder. Vi får ikke bedre mulighed for at drøfte skole end nu«, siger skoleleder Max Ulrich Larsen. ✖

folkeskolen@folkeskolen.dk

DLF: Corona har vist, hvor meget bedre en kortere skoledag ville være

Skoleledernes formand, Claus Hjortdal, har kaldt skolens parter sammen til en drøftelse af, hvordan erfaringerne fra undervisningen i genåbningsperioden kan være med til at skabe en bedre skolegang, når skolerne på et tidspunkt vender tilbage til de almindelige regler.

Den idé får opbakning fra Danmarks Lærerforening. Formand for Lærerforeningens undervisningsudvalg Regitze Flannov håber for eksempel, at mere af den understøttende undervisning bliver konverteret til tolærerordninger.

Også undervisningsminister Pernille

Rosenkrantz-Theil (Socialdemokratiet) har gjort sig flere observationer omkring undervisningen under coronakrisen, blandt andet har hun ændret syn på kortere skoledage. Ministeren har derfor sat gang i en evaluering af den undervisning, skolerne har leveret, siden de lukkede ned i midten af marts. Til det har hun bedt Danmarks Evalueringsinstitut (Eva) påbegynde en struktureret erfaringsindsamling. Og samtidig skal organisationerne i og omkring folkeskolen løbende mødes.

bje@folkeskolen.dk